NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN ĐÁP ỨNG VỚI YÊU CẦU XÂY DỰNG NỀN QUỐC PHÒNG TOÀN DÂN, AN NINH NHÂN DÂN GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

IMPROVE THE EFFICIENCY OF MANAGEMENT OF TEACHING ACTIVITIES IN NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION FOR STUDENTS TO MEET THE REQUIREMENTS OF BUILDING ALL-NATIONAL DEFENSE AND PEOPLE'S SECURITY IN THE CURRENT PERIOD

Đỗ Văn Dũng

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Đến Tòa soạn ngày 02/10/2024, chấp nhận đăng ngày 16/10/2024

Tóm tắt: Xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân là một nhiệm vụ chiến lược, thường xuyên và lâu dài của Đảng, Nhà nước ta trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Công tác giáo dục quốc phòng và an ninh là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, trực tiếp góp phần tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh, tăng cường sức mạnh bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa. Giáo dục quốc phòng an ninh được Đảng ta xác định là một bộ phận của nền giáo dục quốc dân. Trong bài báo này tác giả làm rõ hơn cơ sở lý luận và thực tiễn về sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước về công tác giáo dục quốc phòng và an ninh; xác định những nội dung cơ bản cần thiết trong quản lý hoạt động dạy học môn giáo dục quốc phòng và an ninh; tác giả đề xuất những biện pháp chủ yếu để nâng cao hiệu quả công tác quản lý môn học giáo dục quốc phòng và an ninh; nhằm nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Quản lý, giáo dục, quốc phòng, an ninh.

Abstract: Building a national defense and people's security is a strategic, regular and long-term task of our Party and State in the cause of building and defending the socialist Vietnamese Fatherland. National defense and security education is a top priority task, directly contributing to strengthening the national defense and security potential, strengthening the strength to protect the Fatherland early and from afar. National defense and security education is identified by our Party as a part of national education. In this article, the author clarifies the theoretical and practical basis of the leadership and direction of the Party and State on national defense and security education; identifies the basic and necessary contents in managing the teaching of national defense and security education; the author proposes key measures to improve the effectiveness of managing the subject of national defense and security education; in order to improve the quality of national defense and security education for students in the current period.

Keywords: Management, education, defense, security.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Quán triệt quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác quốc phòng, an ninh trong tình hình mới. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh về tầm quan trọng của giáo dục quốc phòng và

an ninh (GDQPAN): "Đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho cán bộ, công chức và cho toàn dân, bảo đảm phù hợp với từng đối tượng. Chú trọng giáo dục, thống nhất, nâng cao nhận thức về đối tác và đối tượng; nắm vững đường lối, quan điểm, yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới" [1]. Công tác GDQPAN là nội dung quan trọng của hệ thống giáo dục quốc dân, góp phần bồi dưỡng cho sinh viên lòng yêu nước, ý trí trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc và kỹ năng cơ bản về quân sự, an ninh.

Tổ chức và triển khai việc GDQPAN cho các đối tượng trên phạm vi cả nước, trong đó việc GDQPAN cho thế hệ trẻ, đặc biệt là lực lượng sinh viên trong gia đoạn hiện nay là thiết thực; nhằm góp phần đào tạo, phát triển con người một cách toàn diện của sự nghiệp giáo dục và xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa; trực tiếp góp phần tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh, đáp ứng với yêu cầu xây dựng nền quốc phòng, an ninh nhân dân vững mạnh. Điều 4, Luật GDQPAN, năm 2013, xác định: "Giáo dục cho công dân về kiến thức quốc phòng và an ninh để phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa"[2]. Do vậy, việc quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN cần được quan tâm, chú trọng và có biện pháp đồng bộ để đảm bảo chất lượng GDQPAN đáp ứng yêu cầu xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững mạnh.

2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP

* Đối tượng:

Bài báo tập trung nghiên cứu việc nâng cao hiệu quản quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay, đáp ứng với yêu cầu xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững mạnh bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới. Đề cập đến những thực trạng và nội dung quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN; đưa ra được những biện pháp cơ bản để nâng hiệu quản quản lý môn học GDQPAN.

* Phương pháp:

Bài báo sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các quan điểm của Đảng, chính sách của Nhà nước về công tác quốc phòng và an ninh; các phương pháp nghiên cứu lý luận, nghiên cứu thực tiễn; đồng thời sử dụng các phương pháp tổng hợp nghiên cứu khoa học chuyên ngành.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Việc ban hành các nghị quyết, văn bản quy định, thông tư hướng dẫn về lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý hoạt động GDQPAN

Xác định bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho các đối tượng trong hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở là một nội dung quan trọng trong xây dựng nền quốc phòng, an ninh nhân dân. Công tác GDQPAN được Đảng ta xác định là một bộ phận của nền giáo dục quốc dân, có ý nghĩa to lớn trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, là chủ trương nhất quán trong đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Trong thời gian qua Đảng ta đã có nhiều Nghị quyết, Chỉ thị, Quy định. Chính phủ, Quốc hội, Bộ, ngành và Hội đồng GDQPAN Trung ương đã ban hành các hệ thống văn bản về GDQPAN.

Để nâng cao công tác chỉ đạo GDQPAN, ngày 15/8/2001, Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định số 119/2001/QĐ-TTg về việc thành lập Hội đồng giáo dục quốc phòng Trung ương

với chức năng tham mưu, giúp Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định về phương hướng, nhiệm vụ, chương trình, kế hoạch hoạt động và những công tác quan trọng về giáo dục quốc phòng; ngày 03/5/, Bộ Chính trị (khóa X) Chỉ thị số 12-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục quốc phòng, an ninh trong tình hình mới; Quy định số 07-QĐ/BTCTW, ngày 16/4/2008 của Ban Tổ chức Trung ương về tiêu chuẩn kiến thức quốc phòng và an ninh cho cán bộ, đảng viên; Quốc hội ban hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2013; Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Quốc phòng - Bộ Lao động - Thương Binh và Xã hội ban hành Thông tư liên tịch số 123/2015/TTLT-BQP-BGDĐT-BLĐTBXH ngày 05/11/2015, Quy định tổ chức, hoạt động của trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh; liên kết giáo dục quốc phòng và an ninh của các trường cao đẳng, cơ sở giáo dục đại học; Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành Thông tư liên tịch số 18/2015 quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học giáo dục quốc phòng và an ninh trong cơ sở giáo dục đại học; Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT, ngày 18/03/2020 về Chương trình giáo dục quốc phòng và an ninh trong cơ sở giáo dục đại học; Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh về đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục và bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho các đối tượng [1]; Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành Thông tư số 19/2022/ TT-BGDĐT ngày 22/12/2022 quy định thiết bị dạy học tối thiểu môn GDQPAN trong các cơ sở giáo dục đại học; ngoài ra vào đầu năm học Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành các công văn hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ GDQPAN cho các cơ sở giáo dục trong cả nước.

Hiện nay, để thực biện tốt công tác quản lý dạy học GDQPAN cho sinh viên, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Hội đồng Giáo dục quốc phòng và an ninh Trung ương; Vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo, Cục Dân quân tự vệ thuộc Bộ Quốc phòng là hai cơ quan chỉ đạo, quản lý trực tiếp, thường xuyên về GDQPAN. Phương hướng trong thời gian tới các trường đại học đều phải đưa sinh viên vào các trung tâm GDQPAN ở các cơ sở giáo dục công lập và trung tâm GDQPAN ở các trường quân sự của quân đội để tổ chức giảng dạy và học tập môn GDQPAN. Đẩy mạnh công tác quản lý hoạt động GDQPAN trong năm tiếp theo, ngày 05/12/2023, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định Số 1573/QĐ-TTg, phê duyệt Quy hoạch Trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045; phát triển và duy trì hệ thống trung tâm GDQPAN, toàn quốc sẽ có 46 trung tâm, trong đó có 38 trung tâm đã được thành lập trước năm 2021; bổ sung và đưa vào quy hoạch, thành lập 08 trung tâm GDQPAN, gồm: Trường Cao đẳng Kỹ thuật Công nghệ Bà Rịa - Vũng Tàu, Trường Cao đẳng Lào Cai, Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Cần Thơ; Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp, Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Lao động – Xã hội, Trường Đại học Phạm Văn Đồng, Trường Đại học Thủ Dầu Một, đáp ứng 100% sinh viên đang học tập ở các trường cao đẳng, đại học được học tập môn GDQPAN tại các trung tâm GDQPAN.

Các văn bản trên đã tạo hành lang pháp lý quan trọng trong việc quản lý và đổi mới nâng cao chất lượng GDQPAN giai đoạn hiện nay.

***Kết quả đạt được và hạn chế**

Thực hiện tốt các chủ trương, quan điểm của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về quốc phòng, an ninh. Trong thời gian vừa

qua các Bộ, ngành, nhà trường, trung tâm GDQPAN trên cả nước đã thực hiện quyết liệt đối với công tác quan trọng này và đạt được những kết quả rất tích cực. Các trung tâm GDQPAN cho sinh viên trên cả nước đã thực hiện đúng mục tiêu, nội dung và chương trình GDQPAN cho học sinh, sinh viên; tích cực đổi mới, phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực, ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy - học; nội dung, hình thức quản lý môn học phong phú, đa dạng phù hợp với thực tiễn của từng trung tâm, địa bàn, vùng miền trên cả nước. Lực lượng tham gia quản lý, giảng dạy môn học GDQPAN thường xuyên được quan tâm nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Cục Dân quân tự vệ của Bộ Quốc phòng thường xuyên kiểm tra các hoạt động quản lý chất lượng GDQPAN và công tác bảo đảm cho hoạt động của các Trung tâm GDQPAN sinh viên một cách kịp thời. Chính vì vậy, công tác quản lý dạy và học môn học GDQPAN cho sinh viên ở các trung tâm GDQPAN trên phạm vi cả nước đang dần từng bước đi vào hoạt động thống nhất, chính quy, hiệu quả và chất lượng ngày càng được nâng cao. Từ đó, đã thực hiện tốt mục tiêu trang bị cho học sinh, sinh viên nhận thức rõ đường lối quốc phòng, an ninh của Đảng và Nhà nước; trang bị cho thế hệ trẻ lòng yêu nước, nâng cao nhận thức, xác định rõ hơn nghĩa vụ trách nhiệm của học sinh, sinh viên trong việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân; đồng thời góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp trong việc bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Tuy nhiên, bên cạnh những những kết quả tích cực, hoạt động GDQPAN cho học sinh, sinh viên trong thời gian qua vẫn còn một số hạn chế nhất định: "Công tác giáo dục quốc phòng và an ninh cho học sinh, sinh viên vẫn còn những tồn tại, hạn chế cả trong xây dựng đội ngũ giáo viên, giảng viên, tổ chức phương pháp giảng dạy và bảo đảm vật chất, thao trường, bãi tập; cá biệt còn một số học sinh, sinh viên chưa nhận thức đúng về môn học, xem đây chỉ là điều kiện để lên lớp, tốt nghiệp" [4]. Đánh giá trong Hội thảo khoa học về GDQPAN do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức đã chỉ rõ: "Chương trình, nội dung, biện pháp giáo dục, bồi dưỡng có mặt chưa theo kịp sự phát triển của tình hình thực tiễn. Đội ngũ giảng viên, giáo viên còn thiếu về số lượng, có mặt còn chưa đáp ứng yêu cầu đề ra về chất lượng" [3].

3.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn giáo dục quốc phòng và an ninh

Quản lý hoạt động dạy học có vị trí, vai trò rất quan trọng trong việc bảo đảm môn học thực hiện một cách đúng quy trình và nâng cao chất lượng môn học GDQPAN. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN bao gồm những nội dung cụ thể như sau:

3.2.1. Quản lý mục tiêu giáo dục quốc phòng và an ninh

Mục tiêu của GDQPAN: Giáo dục cho công dân về kiến thức quốc phòng và an ninh để phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa [2].

Các mục tiêu chính của môn học GDQPAN:

Nâng cao nhận thức: Giúp sinh viên hiểu rõ về vị trí, vai trò của Việt Nam trong bối cảnh khu vực và thế giới; hiểu rõ về đường lối, chính sách quốc phòng, an ninh của Đảng và Nhà nước ta.

Rèn luyện kỹ năng: Trang bị cho sinh viên những kỹ năng cơ bản về quân sự, an ninh, phòng thủ dân sự, giúp sinh viên có thể ứng phó với các tình huống khẩn cấp.

Hình thành phẩm chất: Giáo dục sinh viên lòng yêu nước, ý thức trách nhiệm công dân, tinh thần đoàn kết, kỷ luật, sẵn sàng phục vụ Tổ quốc.

3.2.2. Quản lý kế hoạch nội dung, chương trình môn học GDQPAN

Quản lý kế hoạch dạy học có vai trò rất quan trọng trong việc định hướng toàn bộ hoạt động dạy học, là cơ sở để huy động nguồn lực tối đa cho việc thực hiện mục tiêu của môn học, là căn cứ pháp lý cho việc kiểm tra, đánh giá quá trình thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ GDQPAN.

Hiện nay nội dung, chương trình GDQPAN cho sinh viên thực hiện theo Thông tư 05/2020/TT-BGDDT, ngày 18/3/2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Chương trình giáo dục quốc phòng và an ninh cho các cơ sở giáo dục đại học; Thông tư liên tịch số 18/2015/TTLT-BGĐT-BLĐTBXH ngày 08 /09/2015 quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học GDQPAN trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học.

Quản lý việc thực hiện kế hoạch nội dung, chương trình là sự tác động có tổ chức, có định hướng phù hợp với quy luật khách quan của chủ thể tới đối tượng quản lý nhằm thực hiện tốt việc nâng cao chất lượng GDQPAN.

3.2.3. Quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên

Đội ngũ giảng viên là lực lượng nòng cốt, lực lượng có vai trò quyết định đến hoàn thành kế hoạch môn học và nâng cao chất lượng môn học GDQPAN. Quản lý hoạt động dạy học của giảng viên GDQPAN cần phải thực hiện tốt các nội dung sau đây:

Một là, quản lý việc biên soạn giáo án, bài giảng và mọi công tác chuẩn bị lên lớp của giảng viên.

Hai là, quản lý thời gian, nội dung và phương pháp, kỹ năng sư phạm của giảng viên.

Ba là, quản lý việc kiểm tra đánh giá kết quả học tập của sinh viên.

Bốn là, quản lý hồ sơ chuyên môn của giảng viên.

Năm là, quản lý hoạt động nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ và nghiên cứu khoa học của giảng viên.

3.2.4. Quản lý hoạt động học, tự học của sinh viên

Môn học GDQPAN là môn học có tính đặc thù cao, sinh viên khi tham gia học tập môn học này đều phải học tập, rèn luyện và sinh hoạt tập trung tại các trung tâm GDQPAN, có sự quản lý chặt chẽ của giảng viên và cán bộ quản lý sinh viên; trong quá trình học tập sinh viên được học tập trên giảng đường và thao trường với các kiến thức quốc phòng, an ninh cần thiết; ngoài ra sinh viên phải tự học tập vào các buổi tối ngoài giờ. Chính vì vậy, khi sinh viên học tập ngoài giờ, các trung tâm phải xây dựng kế hoạch và tổ chức cho sinh viên tự học tập, nghiên cứu một cách chặt chẽ, có phương pháp quản lý khoa học, thống nhất và đồng bộ.

3.2.5. Quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị và phương tiện dạy học

Đảm bảo cơ sở vật chất, trang thiết bị và phương tiện dạy học là một mắt xích quan trọng, là điều kiện để thực hiện hoạt động giáo dục. Do đó, làm tốt công tác quản lý cơ sở vật chất trang thiết bị và phương tiện dạy học là

một yếu tố quyết định cho việc nâng cao chất lượng môn học; có vai trò quan trọng góp phần thành công mục tiêu môn học GDQPAN. Đây là một nội dung và cũng là yêu cầu đối với tất cả các Trung tâm GDQPAN sinh viên cần phải quản lý tốt vấn đề này trong quá trình hoạt động dạy học môn GDQPAN.

3.2.6. Quản lý kết quả giáo dục quốc phòng và an ninh

Kết quả GDQPAN là mức độ thực hiện mục tiêu GDQPAN cho sinh viên đã xác định. Quản lý kết quả GDQPAN cho sinh viên ở các trung tâm GDQPAN là hoạt động của chủ thể trong việc kiểm tra, đánh giá chất lượng hiệu quả trong quá trình dạy học môn GDQPAN so với mục tiêu môn học đã đề ra. Để quản lý tốt kết quả GDQPAN đòi hỏi các trung tâm GDQPAN sinh viên phải có tổ chức, kế hoạch, kiểm tra theo dõi, đánh giá, kiểm định bảo đảm khách quan, chính xác kịp, đúng quy trình và nguyên tắc.

4. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢN QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

4.1. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức của chủ thể và các lực lượng tham gia quản lý môn học dục quốc phòng và an ninh

Đây là một biện pháp hàng đầu, cơ bản xuyên suốt có một vị trí quan trọng của việc nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động môn GDQPAN. Là cơ sở, điều kiện để phát huy cao nhất mọi lực lượng tham gia hoạt động GDQPAN. Công tác quản lý môn học GDQPAN phụ thuộc rất lớn vào nhận thức của các tổ chức và các lực lượng tham gia hoạt động dạy học GDQPAN.

Tuyên truyền, giáo dục phải nâng cao nhận thức của các chủ thể và các lực lượng tham gia quản lý về tầm quan trọng, vị trí, vai trò và sự cần thiết phải nâng cao hoạt động quản lý môn học GDQPAN; tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong việc thực hiện tốt công tác GDQPAN; nâng cao chất lượng dạy và học môn GDQPAN.

Nâng cao nhận thức về chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về GDQPAN. Phải quán triệt sâu sắc các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về QPAN trong tình hình mới, trung tâm là Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII về công tác quốc phòng, an ninh; Luật GDQPAN năm 2013; các văn bản hướng dẫn của Hội đồng GDQPAN Trung ương; các văn bản quy phạm pháp luật khác liên quan đến GDQPAN, đặc biệt các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Quốc phòng hướng dẫn về thực hiện công tác GDQPAN cho từng năm học cụ thể.

Đối tượng tuyên truyền là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, giáo viên, giảng viên, cán bộ quản lý ở các trung tâm GDQPAN trong nhà trường, học sinh, sinh viên và các lực lượng khác tham gia GDQPAN. Hình thức tuyên truyền: tuyên truyền trên báo chí, truyền hình, đài phát thanh; tổ chức các hội nghị, tập huấn phát hành tài liệu, sử dụng công nghệ thông tin để tuyên truyền về GDQPAN; tổ chức các hoạt động GDQPAN cho học sinh, sinh viên.

Để thực hiện tốt biện pháp này đòi hỏi các chủ thể phải xây dựng được chương trình, kế hoạch tuyên truyền cụ thể mang tính thiết thực, hiệu quả cao.

4.2. Quản lý thực hiện nội dung, chương trình môn học GDQPAN đồng bộ, thống nhất

Quản lý tốt nội dung, chương trình GDQPAN cho sinh viên là một biện pháp quan trọng, trực tiếp nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Việc quản lý hoạt động

dạy học môn GDQPAN phải thực hiện nghiêm Luật giáo dục quốc phòng và an ninh (2013), Thông tư liên tịch số: 123/2015/TTLT-BQP-BGDĐT-BLĐTBXH, ngày 05/11/2015 quy định tổ chức, hoạt động trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh; liên kết giáo dục quốc phòng, an ninh của các trường cao đẳng, cơ sở giáo dục đại học. Đặc biệt là cần bám sát Thông tư số: 05/2020/TT-BGDĐT, ngày 18/3/2020 của Bộ GD&ĐT về "Chương trình GDQPAN trong trường học trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và các cơ sở giáo dục đại học"; Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành Thông tư liên tịch số 18/2015 quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học GDQPAN trong cơ sở giáo dục đại học. Đây là những căn cứ pháp lý để các trung tâm GDQPAN trên cả nước thực hiện quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN cho sinh viên.

Công tác quản lý hoạt động dạy học môn GDQPAN cần phải tập trung vào việc: Quản lý chương trình, kế hoạch đào tạo và quản lý sinh viên; quản lý hoạt động tổ chức và giảng dạy của giảng viên; quản lý quy trình công tác tổ chức đánh giá kết quả học tập của người học; bảo đảm nội dung chương trình môn học không bị cắt xén, không bị thay đổi và quyền lợi, lợi ích của người học luôn được thực thi. Với mục tiêu nâng cao chất lượng của môn học GDQPAN cho sinh viên.

4.3. Nâng cao năng lực chuyên môn đội ngũ giảng viên gắn với việc đổi mới phương pháp dạy học đáp ứng yêu cầu thực tiễn đang đặt ra

Đội ngũ giảng viên, giáo viên GDQPAN là nhân tố có ý nghĩa quyết định đến chất lượng GDQPAN; đồng thời là lực lượng chủ yếu trong hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học về GDQPAN. Quản lý năng lực chuyên môn của giảng viên giáo dục quốc phòng, an ninh là một hoạt động phức tạp, đòi hỏi sự kết hợp hài hòa giữa việc đánh giá, phát triển và nâng cao trình độ của đội ngũ giảng viên; nhằm đảm bảo chất lượng giảng dạy và đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác GDQPAN.

Quản lý năng lực chuyên môn của giảng viên GDQPAN là rất quan trọng, đó là:

*Đảm bảo chất lượng giảng dạy***:** Giảng viên có năng lực sẽ truyền đạt kiến thức chính xác kiến thức quốc phòng và an ninh một cách sinh động, giúp sinh viên hiểu sâu và nắm vững nội dung môn học GDQPAN.

Đáp ứng yêu cầu đổi mới: Giáo dục quốc phòng an ninh luôn đòi hỏi sự cập nhật liên tục về kiến thức, kỹ năng và phương pháp giảng dạy.

*Nâng cao hiệu quả công tác***:** Giảng viên có năng lực sẽ chủ động sáng tạo, tìm tòi những phương pháp giảng dạy mới, hiệu quả hơn.

*Xây dựng đội ngũ giảng viên chuyên nghiệp***:** Quản lý năng lực giúp xây dựng một đội ngũ giảng viên có trình độ cao, nhiệt huyết, đáp ứng yêu cầu của công tác giảng dạy GDQPAN.

Công tác quản lý năng lực chuyên môn đội ngũ giảng viên GDQPAN cần phải đạt được các yếu tố:

Một là, đánh giá năng lực của giảng viên trong đó tập trung vào đánh giá chuyên môn của giảng viên GDQPAN. Cần tập trung vào việc đánh giá kiến thức QPAN, kỹ năng sư phạm, khả năng nghiên cứu khoa học của giảng viên và phương pháp sư phạm quân sự; đánh giá về thái độ làm việc của giảng viên, như là: tinh thần trách nhiệm, sự nhiệt huyết, khả năng làm việc nhóm của giảng viên.

Hai là, phát triển năng lực cho đội ngũ giảng viên GDQPAN. Tiếp tục đẩy mạnh công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm và phương pháp huấn luyện, các kỹ năng quân sự cho giảng viên. Hỗ trợ và tăng cường công tác nghiên cứu khoa học, viết bài báo khoa học, tham gia hội thảo chuyên ngành lĩnh vực GDQPAN.

Ba là, xây dựng cơ chế khuyến khích. Có cơ chế khen thưởng đối với những giảng viên có thành tích xuất sắc và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm quy định. Xây dựng một môi trường làm việc thân thiện, cởi mở, tạo điều kiện để giảng viên phát huy tối đa năng lực của mình.

Quản lý năng lực của giảng viên giáo dục quốc phòng an ninh là một quá trình liên tục và đòi hỏi sự nỗ lực của cả hệ thống. Bằng việc thực hiện tốt các vấn đề nêu trên chúng ta sẽ xây dựng được một đội ngũ giảng viên có năng lực, đáp ứng yêu cầu của công tác GDQPAN trong thời kỳ mới.

4.4. Tăng cường quản lý cơ sở vật chất, phương tiện dạy học, từng bước hiện đại hóa trang thiết bị phục vụ môn học

Quản lý cơ sở vật chất cho môn học GDQPAN là một nhiệm vụ quan trọng, đòi hỏi sự tỉ mỉ và chuyên nghiệp. Cơ sở vật chất tốt góp phần nâng cao hiệu quả học tập của sinh viên; giúp cho công tác GDQPAN cho sinh viên đạt được mục tiêu, yêu cầu của môn học đã đề ra.

Trước hết cần tập trung thực hiện tốt Thông tư số 19/2022/TT-BGDĐT, ngày 22/12/2022 ban hành Danh mục thiết bị dạy học tối thiểu môn GDQPAN trong các cơ sở giáo dục đại học. Căn cứ vào xu hướng phát triển của môn học GDQPAN để quản lý và xây dựng cơ sở vật chất cho đồng bộ, hiệu quả. Các trung tâm GDQPAN, các cơ sở tự chủ về GDQPAN cần phải tập trung vào các yếu tố quan trọng, như là: Phòng học lý thuyết, chuyên dụng; thao trường huấn luyện tổng hợp; vũ khí, trang thiết bị phục vụ cho hoạt động dạy và học các kiến thức quốc phòng, an ninh.

Công tác quản lý cơ sở vật chất và phương tiện dạy học cần phải thực hiện tốt việc ban hành các quy chế quản lý rõ ràng, phân công trách nhiệm cụ thể cho các đơn vị chuyên môn và từng cá nhân. Tổ chức các lớp tập huấn về quản lý, bảo quản vũ khí, trang thiết bị cho cán bộ, giảng viên. Áp dụng công nghệ thông tin, sử dụng phần mềm quản lý để theo dõi, thống kê các trang thiết bị, phương tiện dạy học một cách chặt chẽ, khoa học; lắp đặt các hệ thống giám sát điện tử theo dõi quản lý vũ khí trang bị, kỹ thuật; bảo đảm an toàn tuyệt đối không để hư hỏng mất mát.

5. KẾT LUẬN

Nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên đáp ứng với yêu cầu xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân giai đoạn hiện nay là vấn đề cấp thiết để nâng cao chất lượng GDQPAN cho sinh viên. Chúng ta cần phải làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn, đánh giá đúng thực trạng, phải làm rõ các nội dung về quản lý môn học GDQPAN và đưa ra những biện pháp hiệu quả để nâng cao hơn nữa chất lượng GDQPAN cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ của môn học GDQPAN. Nâng cao sức mạnh tổng hợp trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững mạnh; bảo đảm cho việc chủ động phòng thủ từ sớm, từ xa để bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Đảng Cộng sản Việt Nam " Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII", tr.159, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội, (2021).

[2] Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam, "Luật giáo dục quốc phòng và an ninh", (2013).

[3] Thiếu tướng, TS. Trần Ngọc Thanh, " Nâng cao chất lượng day, học môn học giáo dục quốc phòng và an ninh cho học sinh, sinh viên đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới", Kỷ yếu Hội thảo khoa học, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hà Nội, tr 10, (2023).

[4] Thiếu tướng, TS. Trần Ngọc Thanh, QPTD -Thứ Hai, 11/12/2023, "Tăng cường giáo dục quốc phòng và an ninh cho học sinh, sinh viên trong tình hình mới",

http://tapchiqptd.vn/vi/giao-duc-qp-va-an-giao-duc-phap-luat/tang-cuong-giao-duc-quoc-phong-va-an-ninh-cho-hoc-sinh-sinh-vien-trong-tinh-hinh-moi/21169.html

Thông tin liên hệ: **Đỗ Văn Dũng**

Điện thoại: 0942063398 - Email: dvdung@uneti.edu.vn

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.

-
-